

Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken I-X: een voltooid project, propvol feiten, letter en g/Geest¹

Propvol feiten

‘De conservator is een man die boeken heeft geschreven en dan geen boeken met meningen waar niemand om gevraagd heeft of gevoelsuitstorting en waar je niet wijzer van wordt, nee boeken propvol feiten, ... Dag in dag uit priegelt hij aan tittels en jota’s, met een geestkracht waarmee anderen werelddelen hebben ontsloten. Hij houdt het verleden levend. Hij meent niet alleen dat zoiets kán, hij meent ook dat het belangrijk is. ... Zo iemand gelóóft.’ Aldus Frans Kellendonk in *Letter en Geest*.

Kellendonk schreef dit boek nadat hij in 1979 een blauwe maandag in de oude Leidse UB aan het Rapenburg had gewerkt. Van een *Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken* oftewel *BNPP* was toen nog geen sprake. Dat project ging eerst in 1988 van start. Maar wie nu, vijftientig jaar na dato, de tien boeken ‘propvol feiten’ voor zich ziet staan, zegt het Kellendonk na: de mannen en vrouwen die dit werk niet alleen opzetten, maar ook voltooien, gelóófd in hun zaak. Anders hadden ze dit nooit volbracht.

Letter en Geest zinspeelt op Paulus’ woord ‘de letter doodt, maar de Geest maakt levend’ (2 Corintheërs 3: 6). Bij de apostel is ‘Geest’ de Geest van de levende God, die de kerk / de gemeente schept en in stand houdt. Bij Kellendonk is het minder duidelijk waar ‘Geest’ naar verwijst: er waart immers een spook door de acht verdiepingen tellende ‘boekenstallage’ van het UB-magazijn: is het de geest van Brugman, zijn fictieve voorganger, of wordt er meer bedoeld? Aanduidingen als ‘jakobsladdertje’ en ‘parodie op Plato’s grot, waar de schimmen die je ziet door jezelf geworpen worden, waar niets verwijst naar de zekerheid van transcendente ideeën’ doen méér vermoeden. Het jakobsladdertje verwijst immers impliciet naar het Bethel (huis Gods) van Genesis 28, waar Jakob een transcendente ladder zag die aarde en hemel verbond, waarlangs de engelen Gods omhoog gingen en weer afdaalden.

¹ N.a.v. *Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken VII-X*, o. red. v. W. Berkelaar, G. Harinck, R. Huizenga, P. Moleveld en H. Seijlhouwer, Amstelveen (EON Pers) 2012-2013. ISBN 978 90 77246 52 8 / 978 90 77246 57 3 / 978 90 77246 58 0 / 978 90 77246 59 7; 278, 268, 294 en 324 pp.; €25 per deel. Reeksprijs incl. verzendkosten €200. Nadere gegevens over bestelling op <http://www.hdc.vu.nl>.